

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce (co se nehodí, škrtněte): ~~diplomová~~ / bakalářská

Posudek (co se nehodí, škrtněte): ~~vedoucího~~ / oponenta

Práci hodnotil(a) (u externích hodnotitelů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Eliška Květová

Práci předložil(a): Veronika Podhrázká

Název práce: K problematice duševního zdraví a péče o něj

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Jak autorka píše v úvodu, překládaná práce by měla "*zdůraznit důležitost duševního zdraví a péče něj v životě každého jedince,*" dále je cílem základní zmapování problematiky duševního zdraví a psychohygieny a nakonec je zmíněn cíl zmapování vztahu duševního zdraví a psychohygieny, na který ale autorka z důvodu obtížnosti rezignovala (a lze se jen dohadovat, proč ho vůbec v úvodu zmiňovala). Naplnění stanovených cílů v tomto případě je jen částečné a týká se pouze úsilí o zmapování problematiky duševního zdraví a psychohygieny. Krom obecných tvrzení o důležitosti duševního zdraví a péče o něj totiž nenalezneme v práci žádné skutečné argumenty, které by tyto obecné (byť intuitivně pravdivé) formulace potvrdily.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionality teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Jedná se o kompilační práci, což by samo o sobě bylo zvlášť v případě bakalářské práce zcela v pořádku. Bohužel se obávám, že je potřeba ji zhodnotit jako kompilaci nepodařenou. Přemíra citovaných úseků (některé citace zaujímají na stránce naprosto dominantní postavení) dělá z textu soubor na sebe jen kostrbatě navazujících citací a parafrází, seznam různých definic nejčastěji slovníkového charakteru, které ale autorka není schopna propojit do souvislého celku. Přehled obsahu v úvodu práce vypadá nadějně, samotné zpracování nechává ale jednotlivé kapitoly naprosto oddělené, chybí zde souvislosti, propojení myšlenek. Autorka jen přejaté informace skládá za sebe, aniž by je interpretovala, dávala je do souvislostí a něco z nich vyvozovala.

Diplomantka v úvodu nezmiňuje, na jakou cílovou skupinu by mohla být práce zaměřena, přesto na mnoha místech by bylo vhodné některé pojmy vysvětlit, přestože se patrně do textu dostaly mimoděk jako náplava v citovaném úseku (např. "MKN-10" na s. 31).

Hlavním tématem práce má být psychohygienu, péče o duševní zdraví, přesto jí není v porovnání s kapitolami 3 a 4 věnován dostatečný prostor a není zdůrazněna návaznost na filosofický, psychologický a náboženský přístup (v kapitole 5) jako na inspirační zdroje a historické i nové formy psychohygieny. V závěru práce autorka upozorňuje na nedostatečnosti ve zpracování tématu v české literatuře, sama ale svojí prací k nápravě nijak nepřispívá. Přestože v kapitole 6.3 seznamuje čtenáře se způsoby a formami získávání empirických dat ve zkoumané oblasti, sama nepředkládá žádnou novou informaci, klidně i přejatou informaci z průzkumů některých z popisovaných zahraničních organizací, aby české prostředí obohatila o nová data a kapitola 6.3 tak měla v práci své opodstatnění.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Formální úprava je dalším slabým místem práce.

Jazykový projev je dosti neobratný a na mnoha místech opomíjí základní charakteristiky odborného stylu. Některé formulace v textu jsou ve svém kontextu téměř úsměvné ("*U odpočinku se můžeme zaměřit buď na pasivní odpočinek, kdy buď sedíme, nebo ležíme a nevšímáme si věcí okolo sebe anebo můžeme odpočívat aktivně.*" (s. 16), "*Jistě je nám známa věta 'Víra i hory přenáší.'*" (s. 42) /většina čtenářů bude asi spíše znát větu

"Láska hory přenáší.", nebo definice kruhem: "U věřících lidí se může objevit tzv. placebový efekt, tedy to, že víra člověka ve vyléčení určité duševní nemoci funguje stejně jako placebo." (s. 42)), jiné postrádají srozumitelnost. Např. "Hesla a pojmy uvedené v publikacích jsou srozumitelně vysvětleny a představeny, proto pokládám za vhodné jejich užití při uvedení problematiky daného dílčího tématu." (s. 4), "Všem těmto definicím je vlastní to, že popisují neurózu jako onemocnění, které se projevuje jak po stránce fyzické, tak také po stránce duševní, a že tito pacienti mají problém s adaptací." (s. 28-29) apod. Chyby v interpunkci se dají počítat na desítky (s. 2, 3, 8, 9, 10, 11, 13, 17, 19, 22, 26, 27, 28, 30, 34, 35, 37, 40, 41, 43, 44, 46, 47, 48), stejně tak překlepy a chyby v koncovkách slov na s. 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 17, 19, 21, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 32, 35, 37, 38, 39, 42, 43, 45, 46 (mnohé z nich jsou pravděpodobně důsledkem přepracování textu, přepisování vět, které už si ale autorka po sobě nepřečetla - např. "věnuji prostor dvou nejčastějším typům psychóz" (s. 3), "podlehne negativních faktorů" (s. 19), "Ve velkém psychologickém slovníku se může setkat s touto definicí" (s. 22), "dalším směrem zabývající se touto problematikou" (s. 29), "U pacienta trpící tímto onemocněním" (s. 32) a mnoho, mnoho dalších. Mnohem kratší by byl v podstatě výčet stránek, na kterých žádná chyba či překlep není. Autorka také používá nevhodné předmětné vazby: "zahrnuji zde" (s. 2), "přístupy od Jiřího Doležala" (s. 5), "začlenění zde můžeme" (s. 14), "vyvarování se s dalšími ještě těžšími situacemi" (s. 22), "disponuje s temperamentovými rysy" (s. 26), "náboženství se zde nemá začleňovat" (s. 41) atd. Za drobné chyby pak lze považovat nejednotnost ve způsobu psaní jmen (např. Platon na s. 3 vs. Platón na s. 34).

Správnost citace: Pro předkládanou práci je charakteristické nadužívání především přímých citací sekundární literatury. Autorka cituje celé odstavce, na mnohých místech tvoří citace většinu stránky. Na některých místech jsou přímé citace extrémně nevhodné a nadbytečné, např. "Mezi zakladatele tohoto oboru patří William James, který se tímto tématem zabývá ve svém díle *Druhy náboženské zkušenosti*." (s. 40) Na první pohled autorka pracuje s literaturou velice poctivě, někde až příliš (viz předchozí příklad) a cituje i informace, které by mohla formulovat, případně parafrázovat sama. Při náhodné kontrole odkazů ale byly zjištěny mnohé nedostatky. Autorka např. nijak neoznačila "citace citací" - tedy případ, kdy cituje pasáž sekundární literatury, v níž je citováno z literatury primární. Takové případy citování z druhé ruky jsou obecně komplikovanější, jednodušší a formálně čistší by samozřejmě bylo dohledání původních zdrojů (v tomto případě se dokonce jednalo o české autory, takže toto "pátrání" by nebylo nepřekonatelně obtížné) a citování z nich. K této situaci došlo např. na s. 23, 28, 29. Ve všech uvedených případech se jedná o citace z jedné a téže publikace (Miňhová, 2006). Autorka zde nepřesně klade uvozovky a nechává citace z primární literatury "ztratit" v literatuře sekundární. Na jedné straně v práci najdeme až přehnanou poctivost při citování, když se do uvozovek dostane i výčet adjektiv na s. 20, ale na s. 29 autorka s klidným svědomím "parafrázuje", přestože při bližším zkoumání bylo zjištěno, že diplomantka některé pasáže opisuje, tedy cituje. Navíc zde chybí odkaz na všechny stránky zdrojové publikace, ze které autorka na příslušném místě čerpá. Na některých místech také chybí označení pro vynechávky v citacích [...] (např. na s. 30 - definice psychózy). V poznámkách pod čarou (kde jsou výhradně uvedeny odkazy na literaturu) lze nalézt mnoho nepřesností ve formátování (s. 9, 10, 17, 20, 21, 22, 23, 26, 27, 28, 30, 31, 36). Kromě toho se zde objevuje řada nepřesností v provázanosti odkazů v poznámkách pod čarou a seznamu literatury. Nakonečného *Psychologie osobnosti* je podle poznámek pod čarou z r. 1998, podle seznamu literatury z r. 1997. V poznámce pod čarou na s. 13 je uveden jako autor Frankl, v seznamu literatury je uveden Frank. Na straně 37 u poznámky 63 není uvedeno jméno autora článku. V seznamu literatury zcela chybí Jungovy *Základní otázky analytické psychologie a psychoterapie v praxi*, na které se autorka v textu odkazuje.

Grafická úprava: Autorka si dostatečně neosvojila nástroje formátování textu (např. vkládání pevných mezer), časté jsou také typografické nepřesnosti jako umístění symbolu odkazujícího k poznámkám pod čarou (s. 6, 20, 22, 38, 41, 46), nejednotnost při odkazech na literaturu (viz předchozí odstavce), nejednotnost v užívání kurzívy (hlavně v kapitole 6). Samotný konec práce také nesvědčí o kladech grafické stránky bakalářské práce - viz s. 50.

Přehlednost členění kapitol: Jak již bylo uvedeno, struktura obsahu by mohla za určitých okolností fungovat, bohužel chybí vhodné propojení kapitol, které by zajišťovalo celistvost práce a vztahení jednotlivých oddílů k ústřednímu tématu práce.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Už úvod práce působí jaksi odborně nedůvěryhodně a neobratně (velice fádně zdůvodněný výběr tématu, mísení slovesných časů, uvádění informací, které do úvodu nepatří, zkrátka porušování i základních pravidel pro psaní odborného textu, se kterými snad diplomantka byla během bakalářského studia seznámena). Celkový dojem je tedy takový, že se jedná o práci nekonzistentní a nedotaženou po všech stránkách.

Lze ocenit zájem autorky o řešené téma, který je z práce patrný. Bohužel práce troskotá na řadě nedostatků, jimž mohla autorka pečlivější a systematictější prací předejít. Bakalářská práce má prokázat schopnost

samostatně teoreticky zpracovat zadané téma, tato schopnost je však v tomto případě přítomna pouze v náznacích. Autorka sice podle požadavků uvádí vlastní názory na dílčí otázky tématu, ale chybí zde podložení těchto názorů adekvátně formulovanými argumenty. Diplomant má také prokázat schopnost pracovat odpovídajícím způsobem s literaturou, ale jak bylo výše uvedeno, i zde lze vidět patrné nedostatky. Ani další náznaky správným směrem (upozornění na nedostatečné zpracovávání tématu v české literatuře a další) nejsou v tomto případě dotaženy do zdárného konce a autorka je nedokáže využít ve svůj prospěch. Zvolené téma by mohlo být zpracováno ve velice zajímavou bakalářskou práci, bohužel její současná podoba nepřináší hlavně vzhledem k absenci pevného rámce a uvádění všech zmíněných informací do souvislostí nic obohacujícího. Diplomantka žádné z dílčích témat nerozpracuje natolik, aby uvedené informace významně překročily obecné znalosti získané v úvodních kurzech psychologie a filosofie.

Obávám se, že vzhledem k výše nastíněným nedostatkům není tato práce na vysokoškolské úrovni, a to ani po stránce formální, ani po stránce jazykové a ani po stránce odborné.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Na s. 24 autorka avizuje, že uvede jeden z návodů pro zvládání stresu a odkazuje přitom na Richarda Lazaruse. Mohla by osvětlit, v čem přesně tento návod spočívá? Kde a v čem má čtenář na s. 25 tento návod spatřovat?
2. Z jakého důvodu kapitolu 6.3 a v konečném důsledku hlavně závěr neobohatila o konkrétní informace, jež by potvrzovaly její tvrzení o negativní roli zanedbávání našeho duševního zdraví na jedné straně a pozitivní roli péče o duševní zdraví a prevence na straně druhé?
3. Dokázala by autorka lépe zdůvodnit výběr tématu a možný potenciál odborné práce, která by se tomuto tématu věnovala?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl): nevyhověla

Datum:

Podpis: